



СТ А Н О В И Щ Е

От: *доцент доктор Елка Георгиева Василева,
Университет за национално и световно стопанство;
Професионално направление 3.7 Администрация и управление,
научна специалност „Регионално развитие (стратегическо
планиране и устойчиво развитие на регионите)“*

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Администрация и управление (регионално развитие)“ в УНСС.*

Автор на дисертационния труд: *Артъом Анатолиевич Бухтеев*
Тема на дисертационния труд: *Интелигентно развитие на регионите в Югоизточна България*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1365/02.05.2025 г. на заместник-ректора по НИД на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Регионално развитие“ при факултет „Управление и администрация“* на УНСС по *научна специалност „Администрация и управление (регионално развитие)“*, съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 1190/21.04.2021г. Обучението е осъществено в *редовна* форма през периода от 07.04.2021г. до 07.04.2024г., с удължен период от 1 (една) година до 07.04.2025г. Докторант Артъом Анатолиевич Бухтеев е изпълнил в пълен обем предвидените дейности в индивидуалния план за периода на обучението си и е отчислен с право на защита на дисертационния си труд в установения от нормативните актове срок.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е в обем от 164 (сто шестдесет и четири)

стандартни страници и включва увод, три глави, заключение, основни научни постижения с приносен характер и библиография на използваните източници. Приложен е и списък със съкращения. Към всяка глава са обособени изводи и обобщения, които са посочени в началното съдържание на научния труд.

В основния текст са включени 6 (шест) таблици и 11 (единадесет) фигури, всяка обозначена със задължителните реквизити, вкл. и позоваването на изкуствен интелект. Авторът системно и изчерпателно обосновава избора си на тема. Много добре е аргументирана актуалността на избория за изследване научен проблем, а именно: каква е ролята на интелигентното планиране, внедряването на дигитални технологии и прилагането на устойчиви политики в подкрепа на повишена регионална конкурентоспособност и подобро качество на живот за хората.

Демонстрира се задълбочено познаване на проблематиката и актуалните изследвания в научната област. Ясно са посочени обект и предмет на изследването, целта и изследователските задачи, чрез които тя да бъде изпълнена.

Представеното научно изследване има завършен вид, като притежава всички изискуеми структурни и съдържателни елементи. Посочени са изрично и ограниченията на дисертационното изследване, свързани с ролята на публично-частните партньорства в интелигентното регионално развитие и въздействието на цифровите иновации върху социално-икономическите процеси в градска среда, както и времевият период 2014-2024 г. Община Бургас е използвана като целева територия за приложение на интелигентни политики на регионално ниво.

Положителна оценка заслужава и прецизно формулираната основна теза относно приносът на дигиталната трансформация на регионите за създаването на нови възможности за устойчиво развитие и управление, както и фокусираните въпроси за проучване в процеса на анализа относно:

- повишаването на инвестиционната привлекателност на територията;
- стимулирането на предприемачеството и изграждането на дигитални хъбове;
- оптимизацията на публичните услуги, чрез автоматизация и интелигентни платформи за управление на градската среда;
- интеграцията на зелени технологии в индустриалните зони, като елемент на интелигентното регионално развитие.

Библиографията по дисертацията в обем от 132 източника, подсказва за задълбочена теоретична подготовка и емпирична информираност на автора по избраната тема. Използваната литература е

разнообразна, достатъчна и определено фокусирана върху изследвания научен проблем.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Безспорно интердисциплинарният характер на темата и всички засегнати в нейния обхват въпроси правилно са насочили автора към прилагане на широк спектър от инструменти и техники за анализ и оценка.

Методологията, която докторант Бухтеев използва включва качествени и количествени методи, сред които контент анализ, абстракция и обобщение, индукция и дедукция, исторически и формално-логически подходи, сравнителни казуси, експертни оценки и теренни проучвания, геопространствен анализ на данни и др.

Проведено е и анкетно проучване с изготвена анкетна карта, която се прилага за емпиричното изследване. Систематизираната информация е анализирана чрез използване на съвременни статистически методи и иконометрични модели, даващи възможност за разкриването на системни връзки и по-детайлно разбиране за „факторите, които влияят върху интелигентното развитие на българските региони и идентифициране на ключови бариери при внедряването на новите технологии“.

Интеграцията на различните методи в настоящото изследване дава по-задълбочен и интердисциплинарен подход към интелигентното развитие на регионите. Умелото комбиниране на документален анализ, оценка на статистически проучвания, проведени интервюта с експерти, анализ на емпирични данни и добри европейски практики от други държави осигурява една по-обективна авторова оценка на приложимостта на интелигентните технологии в българския модел на регионално управление.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Определям настоящия дисертационен труд за иновативно по своя характер научно изследване, което поставя актуалния за съвременните регионалисти прочит на класическите теоретични постановки до концептуалните основи на интелигентното регионално развитие, с акцент върху конкурентоспособността, иновационния потенциал и дигиталната трансформация на икономиката и обществото. Извършен е задълбочен анализ на разнообразни ключови фактори, като ускоряване на цифровизацията, потребност от интегрирано териториално планиране, преход към устойчиво развитие, активно партньорство между държавни институции, местни власти, бизнес, неправителствени организации, академични среди и граждани.

Многоаспектно и критично оценява докторант Бухтеев трудностите и предизвикателствата, свързани с ефективността на изпълнението на предвидените мерки и дейности. Изводите му са убедителни, на основата на проведеното авторско емпирично изследване сред гражданите и заинтересовани страни, представителни за община Бургас. Докторант Бухтеев ни показва своята висока експертиза и аналитични умения, като чрез получените резултати не само оценява текущото състояние относно прилагането на интелигентно управление, но и прави успешен опит да формулира ясни насоки за бъдещи политики и интервенции, с цел утвърждаване на Бургас като интелигентен, устойчив и социално справедлив град.

Приемам изцяло изведените в дисертацията научни и научно-приложни приноси. Считам за най-важни от тях *третия принос*, систематизиращ регионалните различия в степента на икономическа активност, иновационна способност и дигитална адаптивност на предприятията в Югоизточния регион за планиране; *четвъртия принос*, свързан с проведеното авторско анкетно проучване с представители на МСП в четирите административни области на Югоизточна България, което създава условия за следващи представителни проучвания по темата *и не на последно място*, оценявам високо и предложените авторски идеи за изграждане на екосистема за формиране на интелигентен град (Smart City) на примера на Бургас.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Депозираните от докторанта 3 (три) публикации удостоверяват, че авторът е осигурил необходимата популярност на своите идеи е запознал научната аудитория със своите достижения и научно-приложни резултати от дисертационното изследване. Оценявам положително поетапното им подготвяне и публикуване, съответно през 2021, 2023 и 2025 година.

6. Оценка на автореферата

Представеният автореферат е в обем от 26 (двадесет и шест) страници и коректно синтезира основните структурни елементи на дисертационния труд. Информацията от съдържанието е систематизирана по подходящ начин и успява да запознае читателя с най-важните акценти, изводи и обобщения на автора г-н Артьом Бухтеев.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам бележки, коментари и въпроси към дисертанта. Препоръчвам дисертационният труд да бъде предоставен на отговорните държавни,

регионални и местни власти с аргумента, че ще им бъде изключително полезен в предстоящия етап на стратегическо планиране за периода след 2027 г.

8. Заключение

Дисертационният труд със заглавие: „*Интелигентно развитие на регионите в Югоизточна България*“ с автор *Артьом Анатолиевич Бухтеев* е иновативно, оригинално, много добре структурирано и задълбочено теоретико-приложно научно изследване по една от най-актуалните теми за регионалната наука, а именно преходът към интелигентно регионално развитие и открояването на катализиращите този преход механизми и инструменти.

Дисертационното изследване притежава множество положителни качества, обогатява теоретичните постановки по темата, анализира реални социално-икономически процеси и в същото време извежда приложни идеи и насоки за провеждане на по-добри публични политики, важни за бъдещото развитие на регионите и трансформацията им в устойчиви интелигентни общности. Научният труд представя своя автор като компетентен, последователен, критичен и перспективен изследовател.

На основание изведените аргументи, с убеденост изразявам своята **положителна оценка** и предлагам на уважаемото научно жури **да присъди** на г-н Артьом Анатолиевич Бухтеев образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Администрация и управление (регионално развитие)“ в УНСС.

02.06.2025 г.

УНСС, гр. София

Подпис:

(доц. д-р Елка Василева)



UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

STATEMENT

By: *Assoc. Prof. Dr. Elka Georgieva Vasileva,*
University of National and World Economy
Scientific specialty: "Regional development (Strategic Planning and Sustainable Regional Development)"

Regarding: Dissertation work for awarding the educational and scientific degree of "doctor" in *scientific specialty "Administration and Management (Regional Development)"* at the UNWE

Author of the dissertation: *Artem Anatolievich Bukhteev*
Dissertation topic: *Smart Development of the Regions in Southeastern Bulgaria*

Reason for presenting the statement: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation in accordance with Order No 1365/02.05.2025 of the Vice-Rector for Research of UNWE.

1. Information about the Author of the Dissertation

The dissertation candidate studied under the doctoral program at the Regional Development Department at the Faculty of Management and Administration of the UNWE in the scientific specialty "Administration and Management (Regional Development)", in accordance with the Order of the Rector of the UNWE No. 1190/21.04.2021. The training was carried out in a regular form during the period from 07.04.2021 to 07.04.2024, with an extended period of 1 (one) year until 07.04.2025. Doctoral student Artem Anatolievich Bukhteev has fully completed the activities planned in the individual plan for the period of his studies and has been discharged with the right to defend his dissertation within the period established by the regulatory acts.

2. General characteristics of the presented dissertation work

The dissertation is 164 (one hundred and sixty-four) standard pages long and includes an introduction, three chapters, a conclusion, main scientific achievements of a contributing nature and a bibliography of the sources used. A list of abbreviations is also attached. Each chapter is accompanied by separate

conclusions and summaries, which are indicated in the initial content of the scientific work.

The main text includes 6 (six) tables and 11 (eleven) figures, each labeled with the required requisites, including the reference to artificial intelligence. The author systematically and comprehensively justifies his choice of topic. The relevance of the scientific problem chosen for research is very well argued, namely: what is the role of intelligent planning, the implementation of digital technologies and the implementation of sustainable policies in supporting increased regional competitiveness and improved quality of life for people. The author demonstrates in-depth knowledge of the issues and current research in the scientific field. He clearly indicates the object and subject of the study, the goal and research tasks through which it is to be accomplished.

The presented scientific research is complete, possessing all the required structural and content elements. The limitations of the dissertation research are also explicitly stated, related to the role of public-private partnerships in smart regional development and the impact of digital innovations on socio-economic processes in the urban environment, as well as the time period 2014-2024. Burgas Municipality is used as a target territory for the application of smart policies at the regional level.

The precisely formulated main thesis regarding the contribution of the digital transformation of regions to the creation of new opportunities for sustainable development and governance deserves a positive assessment. In the analytical process, questions are focused in the following directions:

- increasing the investment attractiveness of the territory;
- stimulating entrepreneurship and the construction of digital hubs;
- optimizing public services through automation and intelligent platforms for urban environment management;
- integrating green technologies into industrial zones as an element of smart regional development.

The dissertation bibliography, consisting of 132 (one hundred and thirty-two) sources, suggests a thorough theoretical preparation and empirical awareness of the author on the chosen topic. The literature used is diverse, sufficient and definitely focused on the researched scientific problem.

3. Evaluation of the scientific and applied scientific results

Undoubtedly, the interdisciplinary nature of the topic and all the issues addressed within its scope have rightly directed the author to apply a wide range of tools and techniques for analysis and evaluation.

The methodology that doctoral student Bukhteev uses includes qualitative and quantitative methods, including content analysis, abstraction and generalization,

induction and deduction, historical and formal-logical approaches, comparative case studies, expert assessments and field studies, geospatial data analysis, etc. The author also conducted his own survey with a prepared questionnaire, which was applied to the empirical research.

The systematized information was analyzed using modern statistical methods and econometric models, enabling the discovery of systemic connections and a more detailed understanding of "the factors that influence the smart development of Bulgarian regions and the identification of key barriers to the implementation of new technologies."

The integration of different methods in this study provides a more in-depth and interdisciplinary approach to the smart development of regions. The skillful combination of documentary analysis, assessment of statistical studies, interviews with experts, analysis of empirical data and good European practices from other countries provides a more objective author's assessment of the applicability of smart technologies in the Bulgarian model of regional management.

4. Evaluation of scientific and applied scientific contributions

I define this dissertation as an innovative scientific study, which places the reading of classical theoretical statements, relevant for contemporary regionalists, next to the conceptual foundations of smart regional development, with an emphasis on competitiveness, innovation potential and the digital transformation of the economy and society.

The doctoral student conducts an in-depth analysis of various key factors, such as the acceleration of digitalization, the need for integrated territorial planning, the transition to sustainable development, and active partnership between state institutions, local authorities, business, non-governmental organizations, academia, and citizens.

PhD student Bukhteev critically and comprehensively assesses the difficulties and challenges related to the effectiveness of the implementation of the planned measures and activities. His conclusions are convincing, based on the author's empirical research conducted among citizens and stakeholder's representative of the municipality of Burgas.

The researcher shows us his high expertise and analytical skills, and through the results obtained, he not only assesses the current state of implementation of smart governance, but also makes a successful attempt to formulate clear guidelines for future policies and interventions, with the aim of establishing Burgas as a smart, sustainable and socially just city.

I fully accept the scientific and applied scientific contributions presented in the dissertation. I consider *the third contribution*, systematizing regional

differences in the degree of economic activity, innovation capacity and digital adaptability of enterprises in the Southeastern Planning Region, to be the most important of them; *the fourth contribution*, related to the author's survey conducted with representatives of small and medium-sized enterprises in the four administrative regions of Southeastern Bulgaria, which creates conditions for further representative studies on the topic *and last but not least*, I highly appreciate the proposed author's ideas for building an ecosystem for forming a Smart City based on the example of Burgas.

5. Evaluation of dissertation publications

The 3 (three) publications deposited by the doctoral student certify that the author has ensured the necessary popularity of his ideas and has introduced the scientific audience to his achievements and scientific and applied results of the dissertation research. I positively assess their phased preparation and publication, respectively in 2021, 2023 and 2025.

6. Evaluation of the abstract

The presented abstract is 26 (twenty-six) pages long and correctly synthesizes the main structural elements of the dissertation work. The information from the content is systematized in an appropriate manner and manages to familiarize the reader with the most important highlights, conclusions and summaries of the author Mr. Artyom Bukhteev.

7. Critical notes, recommendations and questions

I have no notes, comments or questions for the dissertation. I recommend that the dissertation be submitted to the responsible state, regional and local authorities, arguing that it will be extremely useful to them in the upcoming stage of strategic planning for the period after 2027.

8. Conclusion

The dissertation titled: *"Intelligent Development of the Regions in Southeastern Bulgaria"* by *Artem Anatolievich Bukhteev* is an innovative, original, very well-structured and in-depth theoretical and applied scientific research on one of the most current topics in regional science, namely the transition to intelligent regional development and the identification of the mechanisms and tools catalyzing this transition.

The dissertation research has many positive qualities, enriches the theoretical statements on the topic, analyzes real socio-economic processes and at the same time brings out applied ideas and guidelines for implementing better public policies, important for the future development of the regions and their

transformation into sustainable intelligent communities. The scientific work presents its author as a competent, consistent, critical and perspective researcher.

Based on the arguments presented, I confidently express my *positive assessment* and propose to the esteemed scientific jury *to award Mr. Artyom Anatolyevich Bukhteev the educational and scientific degree "Doctor"* in the scientific specialty "Administration and Management (Regional Development)" at the UNWE.

June 2, 2025
Sofia, UNWE

Signature:
(Assoc. Prof. Dr. Elka Vasileva)